

Valsts darba
inspekcija

Drošība un veselība – darba vides indikatori

Linda Matisāne, Sadarbības un attīstības nodaļas vadītāja
linda.matisane@vdi.gov.lv

2016, Rīga

Valsts darba
inspekcija

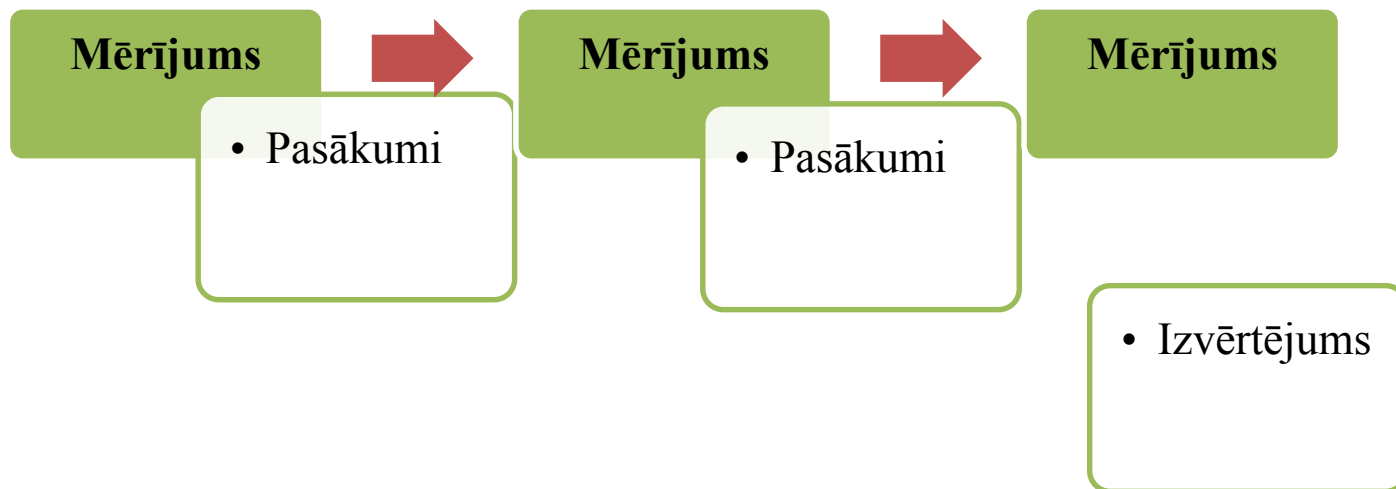
Kā izmērīt darba vidi?

- Veicot regulārus darba vides laboratoriskos mērījumus un analizējot iegūtos rezultātus
- Analizējot dažādus citus datus
- Absolūtie skaitļi
- Rādītāji, kas aprēķināti, ņemot vērā absolūtos skaitļus
- Kāds ir mērījumu mērķis – uz šo jautājumu jāatbild katram pašam pirms sākt analizēt!

Valsts darba
inspekcija

Mērījumu veikšanas principi

Valsts darba
inspekcija

Ko var izraisīt nedroša un neveselīga darbinieku rīcība?

- nelaimes gadījumus darbā
- gandrīz notikušus nelaimes gadījumus darbā
- arodslimības – slimības, kuru cēlonis ir darba vidē esošs riska faktors
- ar darbu saistītās slimības
- citu slimību gaitu pasliktināšanos
- darbinieku labklājības un darba spēju pasliktināšanās
- izmaksas

Valsts darba
inspekcija

Indikatoru piemēri

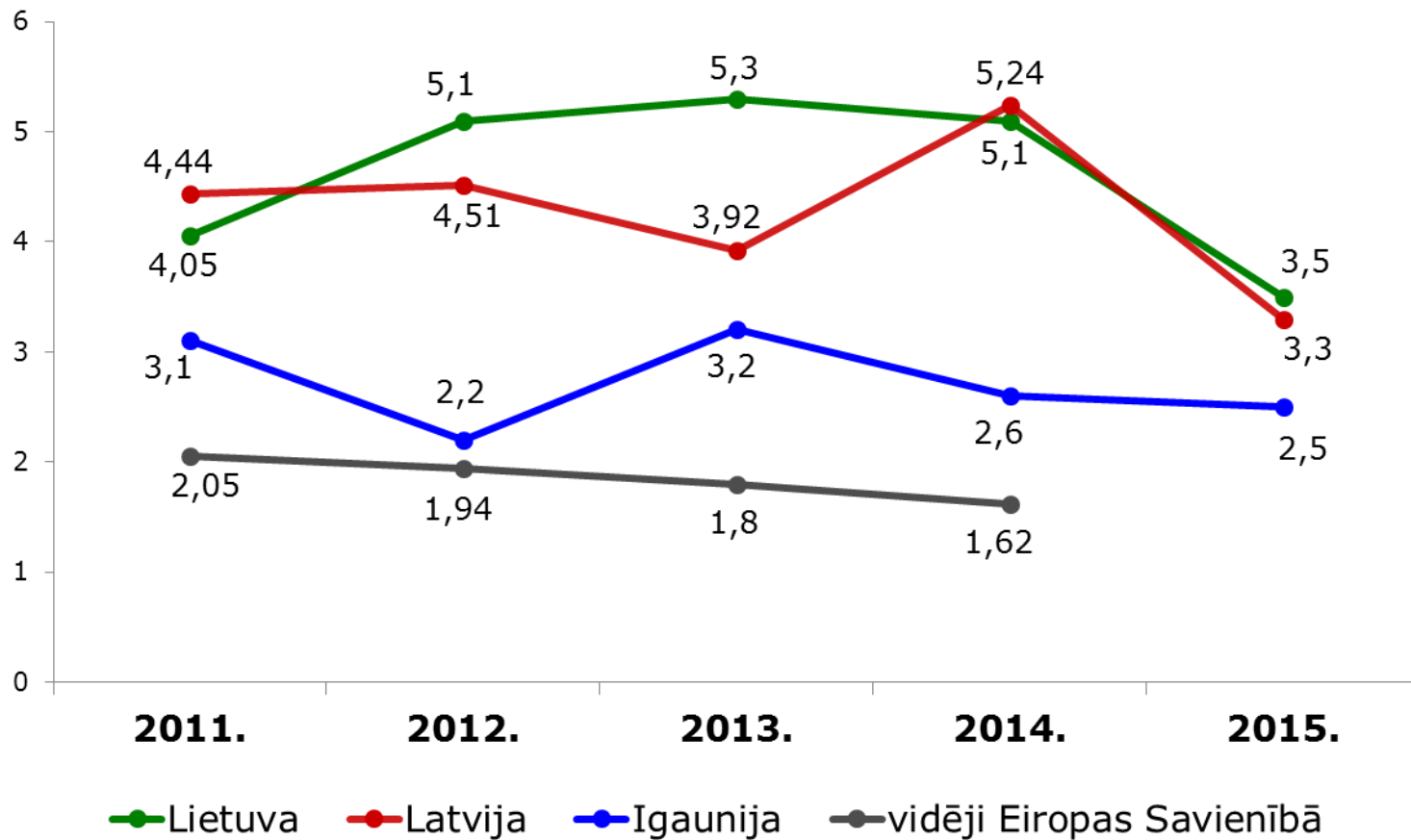
Nelaimes gadījumi

- Nelaimes gadījumu skaits uz 100 (000) pilna laika nodarbinātajiem = nelaimes gadījumu skaits x 100 (000)/ nodarbināto skaitu (noteiktā laika periodā)
- Nelaimes gadījumu rādītājs uz 1 000 000 nostrādātajām stundām = nelaimes gadījumu skaits x 1 000 000/ nodarbināto kopējais nostrādāto stundu skaits
- Nelaimes gadījumu skaits uz saražotās produkcijas vienību/apgrozījumu (salīdzināmajās cenās)

Valsts darba
inspekcija

Darbā notikušo letālo nelaimes gadījumu uz 100 000 strādājošajiem skaita dinamika Baltijas valstīs (2011. – 2015.)

Valsts darba
inspekcija

Indikatoru piemēri

Nelaimes gadījumi

- Nelaimes gadījumu smaguma pakāpes rādītājs = zaudēto darbadienu kopskaits /nodarbināto kopējais nostrādāto stundu skaits
- Vidējais zaudēto darbadienu rādītājs = zaudētās darbadienas / nelaimes gadījumu skaits (citādi izmantoto darba dienu skaits – pārceltie darbinieki)
- Viena darbā notikušā nelaimes gadījuma tiešās un netiešās izmaksas

Valsts darba
inspekcija

Latvijā 2015. gadā

**VIENA KĻŪDA DARBĀ
SPĒJ MAINĪT VISU DZĪVI**

katrās **14 dienās** viens
nodarbinātais gāja bojā
nelaimes gadījumā darbā

katrās **2 dienās** viens
nodarbinātais cieta
nelaimes gadījumā darbā,
kas radīja smagus
veselības traucējumus

ik katrās **5 stundās** viens
nodarbinātais cieta
nelaimes gadījumā darbā

Valsts darba
inspekcija

Indikatoru piemēri

Citi darba aizsardzības indikatori

- Gandrīz notikušo nelaimes gadījumu skaits
- Iekasētās soda naudas no apakšuzņēmējiem
- Par darba aizsardzības prasību pārkāpšanu sodīto darbinieku skaits / īpatsvars
- Dažādi apsekoto uzņēmumu indeksi

Valsts darba
inspekcija

BŪVOBJEKTS _____ DATUMS _____

TR

Eksperts _____

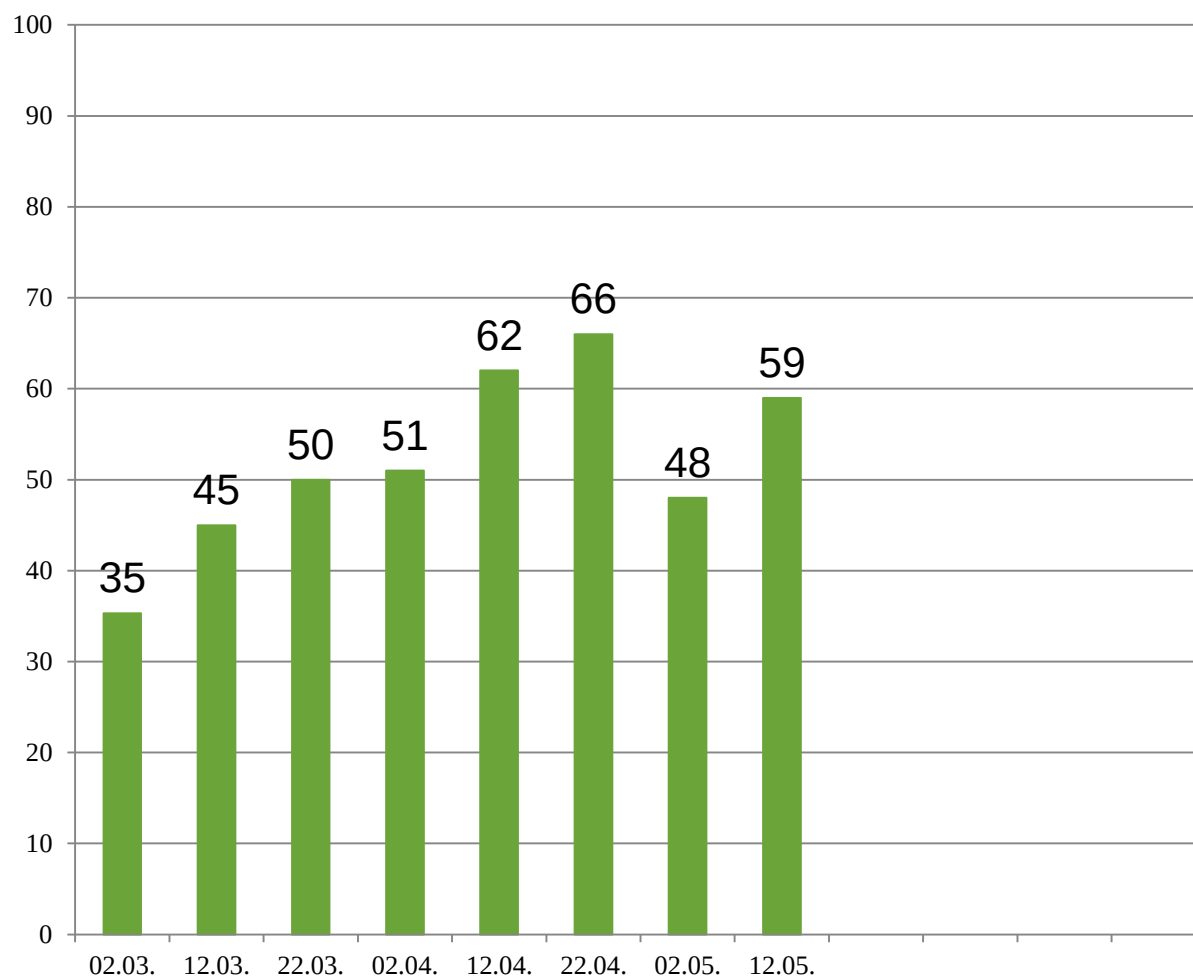
Tēma	Pareizi	Kopā	Nepareizi	Kopā
1. DARBA PAŅĒMIENI				
2. SASTATNES, PASTATNES UN PĀRVIETOJAMĀS KĀPNES				
3. DARBA APRĪKOJUMS				
4. PRETKRITIENU AIZSARGLĪDZEKLĪ				
5. ELEKTRĪBA UN APGAISMOJUMS				
6. TĪRĪBA UN KĀRTĪBA				
PAREIZI KOPĀ			NEPAREIZI KOPĀ	

TR
INDEKSS = $\frac{\text{PAREIZI (SKAITS)}}{\text{PAREIZI + NEPAREIZI (SKAITS)}} \times 100 = \text{_____} \times 100 = \text{_____} \%$

Valsts darba
inspekcija

%

Valsts darba
inspekcija

Indikatoru piemēri

Citi darba aizsardzības indikatori

- Ieteikumu/novērojumu skaits uz vienu nodarbināto
- Apmierināto darbinieku īpatsvars – pētījuma dati par darbinieku apmierinātību
- Dienu (mēnešu, stundu) skaits bez nelaimes gadījumiem, kuru dēļ ir zaudētas darba dienas

Valsts darba
inspekcija

Indikatoru piemēri

Citi darba vides indikatori

- Slimošanas dēļ kavēto darba dienu skaits (%) –
kavēto darba dienu skaits / visiem
nodarbinātajiem kopā teorētiski pieejamo dienu
skaits (personīgā slimība, ģimenes locekļi)
- Atvaļinājuma dienu uzkrājums
- Darbinieku vidējais vecums

Valsts darba
inspekcija

Daži padomi

- Ja neko neanalizēsiet, tad nebūs izpratne, kas ir prioritāte
- Absolūtie skaitļi vienā mērījumā nedod papildus informāciju
- Esiet ļoti precīzi, ko un kā jūs mērīsiet (vislabāk aprakstiet, ko un kā jūs mērat)
- Salīdziniet iegūtos datus:
 - Ar vidējiem datiem nozarē
 - Struktūrvienību starpā
 - Grupējot darbiniekus dažādās grupās (pa vecuma grupām, pa dzimumiem, pēc paradumiem utt.)
- Analizējiet datus dinamikā
- Dalieties informācijā ar darbiniekiem
- Izvirziet mērķus (esiet kritiski!)
- Apbalvojiet par mērķu sasniegšanu
- Sviniet svētkus!
- Esiet radoši!

Valsts darba
inspekcija

Olimpisko spēļu arēnu un ciematu celtniecība

- 1996 Barcelona construction: 1 fatality
- 2000 Sydney construction: 1 fatality
- 2004 Greece construction: 14 fatalities
- 2008 Beijing construction: 10 fatalities
- 2012 London construction: 0 fatalities

Drošība sākas šeit

veselība & drošība
Domā droši, esi drošs!

Hellenic Coca-Cola
Passion for Excellence

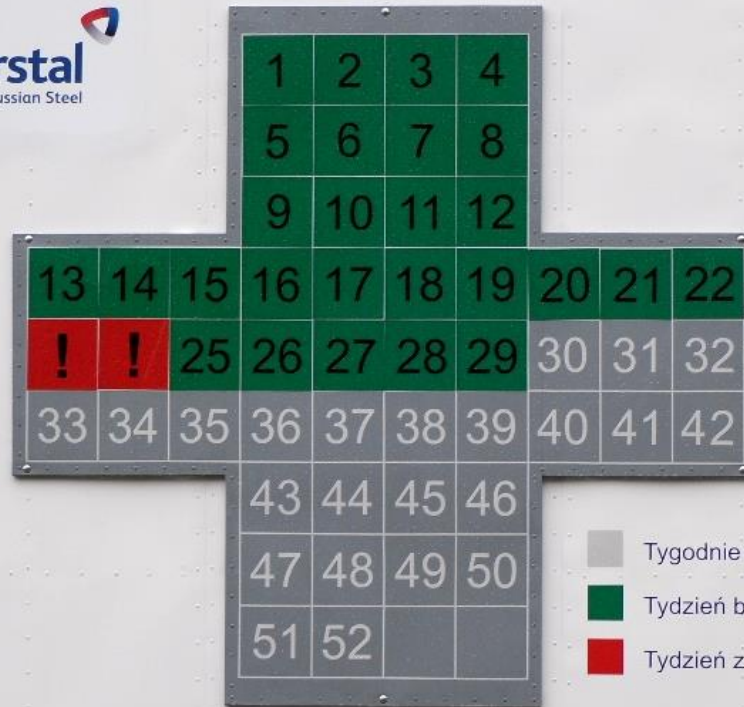
Labākais piemērs

uzņēmums ir radījis dt

**Dienų skaits kopš
pēdējā nelaimes gadījuma:**

1636

Zakładowy Krzyż Bezpieczeństwa
Liczba tygodni w roku **2010**

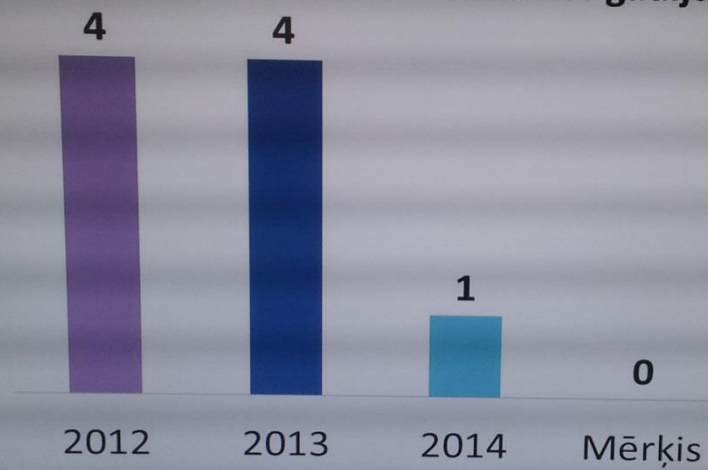

- Tygodnie roku
- Tydzień bez wypadku
- Tydzień z wypadkiem

Bezpieczeństwo priorytetem naszej firmy

Darba drošība - Nelaimes gadījumi

25.04.2014

54

(-64)

Dienas kopš
pēdējā
nelaimes
gadījuma

ZIŅAS: ar 2.8%. Lielākais pardošanas pieaugums sasniegts : Krievija

Utilisation study - e.g. workplace occupancy weekly

Valsts darba
inspekcija

Piemērs par www.stradavesels.lv analīzi

Statistikas kopsavilkums

Periods: Gads ▼

Skatījumi:

145420 ↑ 95%

Apmeklējumi:

41207 ↑ 78%

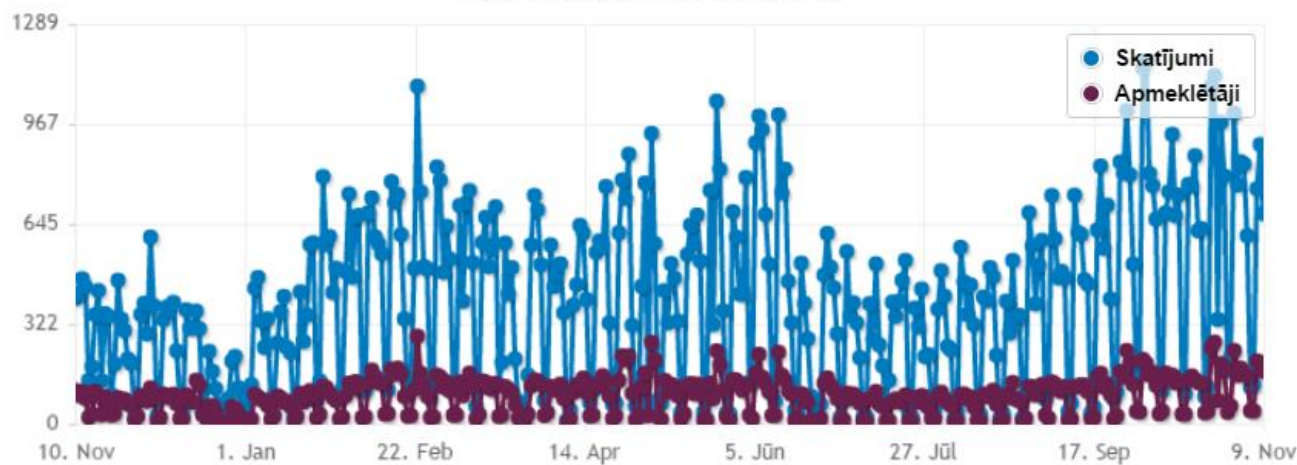
Apmeklētāji:

33288 ↑ 68%

Pavadītais laiks:

00:04:01 ↑ 27%

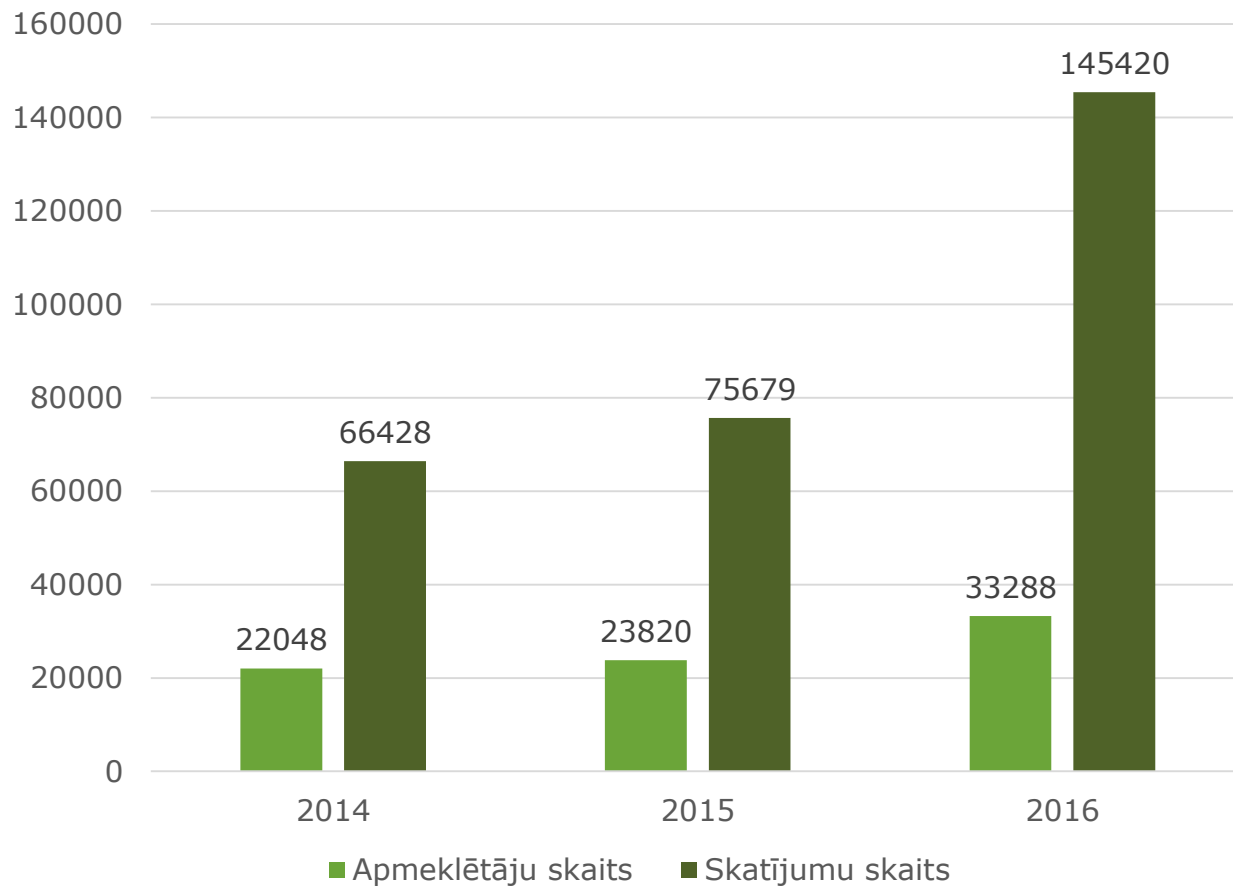
Apmeklējuma statistika

Valsts darba
inspekcija

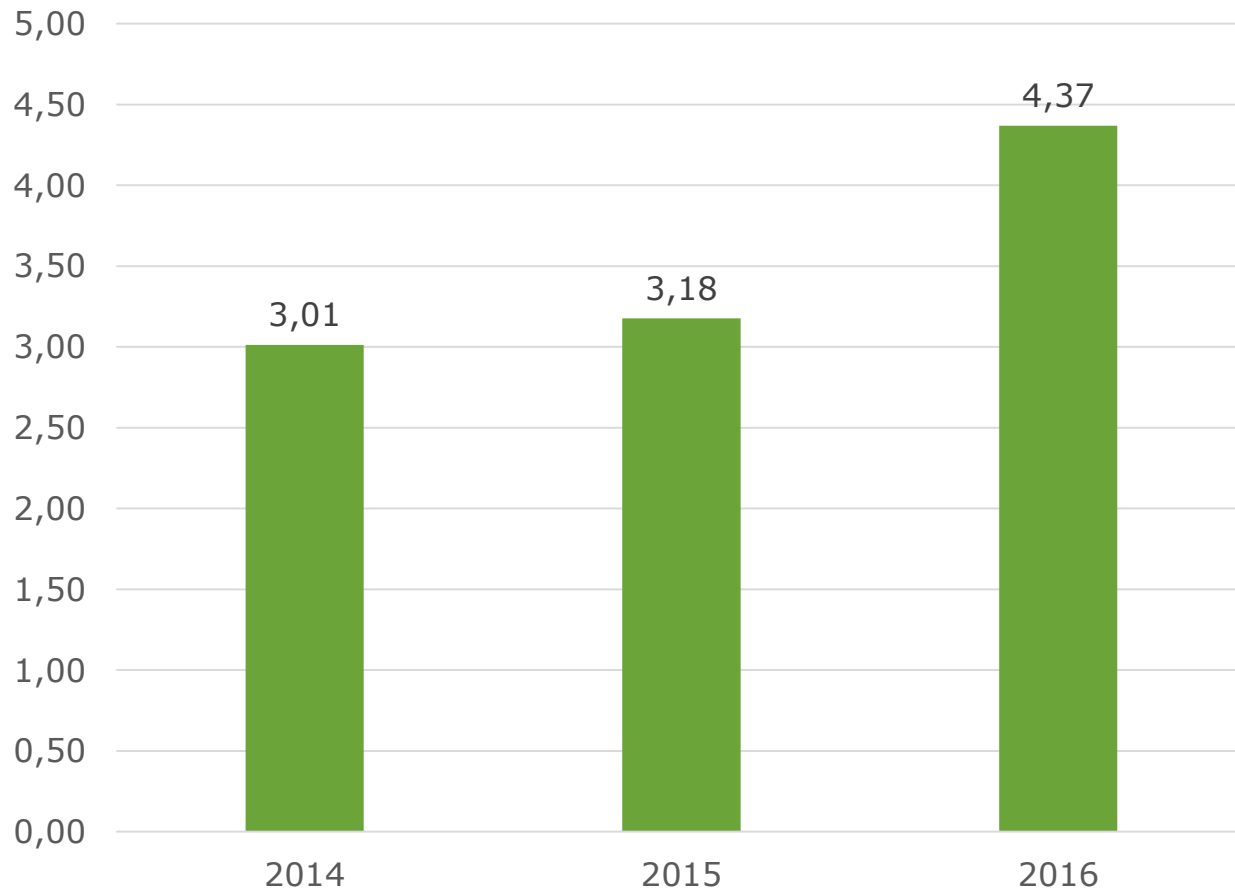
Apmeklētāju un skatījumu skaits

Valsts darba
inspekcija

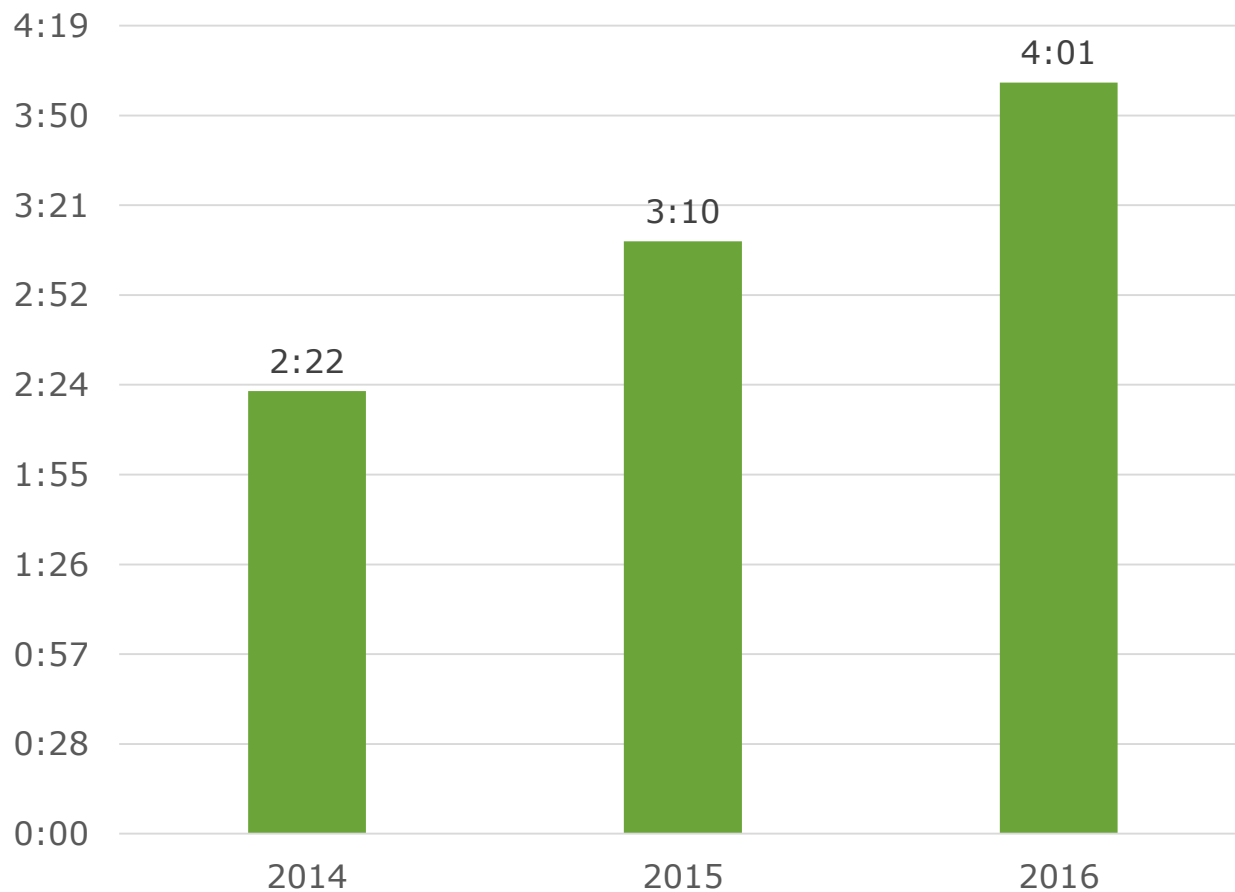
Vidējais skatīto lapu skaits vienā apmeklējuma reizē

Valsts darba
inspekcija

Vidējais pavadītais laiks (min)

Valsts darba
inspekcija

Darba aizsardzības zināšanu pārbaudes rīks «Lineāls»

NOSAUKUMS	IZPILDĪTS	VIDĒJAIS REZ.
Ugunsdrošība	225x	57%
Drošības zīmes	178x	57%
Obligātās veselības pārbaudes (OVP)	315x	56%
Būvniecība	201x	57%
Nelaimes gadījumi darbā un to izmeklēšana	212x	66%
Bioloģiskie riska faktori	135x	58%
Kancerogēni darba vidē	90x	58%
Mazumtirdzniecība	212x	61%
Lauksaimniecība	123x	69%
Putekļi	174x	54%
Automašīnu remonts	127x	60%
Paslīdēšanas, aizķeršanās un pakļupšanas riski un to novēršana	224x	68%
Darbs augstumā	217x	62%
Troksnis un dzirdes pasliktināšanās	143x	65%
Metālapstrāde	91x	65%
Kokapstrāde	115x	57%
Ķīmiskās vielas un to maisījumi	246x	65%

Valsts darba
inspekcija

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Linda Matisāne, Sadarbības un attīstības nodaļas vadītāja
linda.matisane@vdi.gov.lv

2016, Rīga